ក្រឹត្យ លេខ ៥៦ ក្រ

ក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ

នៃ រដ្ឋកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃ រដ្ឋកម្ពុជា
- បានឃើញច្បាប់ស្ដីពីការរៀបចំរដ្ឋសភា និង ក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា ដែលប្រកាសឱ្យប្រើតាមក្រឹត្យលេខ ០៤ ក្រ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៨២

សំរេច

ប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ស្ដីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ដែលរដ្ឋសភានៃរដ្ឋកម្ពុជាបានអនុម័តនៅថ្ងៃទី ១៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៨៩ នាសម័យប្រជុំសាមញ្ញលើកទី ១៧ នីតិកាលទី ១ ។

ធ្វើនៅភ្នំពេញ.ថ្ងៃទី ២៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៨៩

ជ. ក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ

ប្រធាន

ហត្ថលេខា និង ត្រា

ហេង សំរិន

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

ច្បាប់

ស្តីពី អាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ ដោយផ្អែកលើមាត្រា ៧ និងមាត្រា ៨ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃរដ្ឋកម្ពុជា មានគោលដៅដាក់បទបញ្ញា និង ការពារការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ធានាសមភាពរវាងសហព័ទ្ធក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងក្នុងជីវភាពគ្រួសារ ពង្រឹងការទទួលខុសត្រូវរបស់ឪពុកម្តាយក្នុងការចិញ្ចឹមថែរក្សាកូន និង ជំរុញការបណ្តុះបណ្តាលសីលធម៌ និងការអប់រំកូន ដើម្បីអោយទៅជាពលរដ្ឋល្អ មានមនសិកាស្នេហាជាតិ ស្រឡាញ់ការងារ មានសម្បជញ្ញៈទទួលខុសត្រូវចំពោះសង្គម ។

មាត្រា ២.-

ហាមឃាត់ដាច់ខាតនូវអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលគូស្រករនៅក្មេងពេក អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខិតបង្ខំ អំពើដែលមានឧបសគ្គដល់សេរីភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

ជំពូកទី ២

អំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍

ផ្នែកទី ១

អំពីល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលត្រូវមាន ដើម្បីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

មាត្រា ៣.-

អាពាហ៍ពិពាហ៍គឺជាកិច្ចសន្យាដ៏ឱឡារិកមួយ ធ្វើឡើងដោយបុរសម្នាក់ និងស្ត្រីម្នាក់ដែលប្តេជ្ញាថា ខ្លួននឹងរួមសមគ្គសង្វាសជាមួយគ្នាតាមបញ្ញត្តិច្បាប់ ហើយដែល មិនអាចរំលាយទៅវិញបានតាមទំនើងចិត្តរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៤.-

បុរស និងនារី ដែលមានអាយុពេញលក្ខណៈច្បាប់ មានសិទ្ធិពេញលេញក្នុងការសំរេចអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ ភាគីម្ខាងមិនអាចបង្ខំឆន្ទៈរបស់ភាគីម្ខាងទៀតឡើយ ។

គ្មាននរណាមួយអាចបង្ខំបុគ្គលម្នាក់ អោយរៀប ឬរាំងមិនអោយរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បានឡើយ បើអាពាហ៍ - ពិពាហ៍នោះរៀបតាមក្បួនខ្នាតដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៥.-

អាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បាន បុរសចាប់ពីអាយុ ២០ ឆ្នាំឡើង នារីចាប់ពីអាយុ ១៨ ឆ្នាំឡើង ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

ក្នុងករណីពិសេស បុរសដែលមានអាយុមិនទាន់ដល់ ២០ ឆ្នាំ និង នារីដែលមានអាយុមិនទាន់ដល់ ១៨ ឆ្នាំ អាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ស្របច្បាប់បាន ប្រសិនបើនារីមានផ្ទៃពោះ ហើយមានការអនុញ្ញាតពីឪពុក ម្តាយ ឬអ្នកអាណាព្យាបាល ។

មាត្រា ៦.-

មិនអាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បាន :

-បុគ្គលមានភេទដូចគ្នា

-បុគ្គលគ្មានពលានុភាពនៃលិង្គ

-បុគ្គលមានជម្ងឺឃ្លង់ របេង មហារីក កាមរោគ ដែលមិនទាន់ព្យាបាលបានជាដាច់

-ជនវិកលចរិក ជនមិនដឹងខុសត្រូវ

-បុគ្គលមានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ពីមុនមិនទាន់រលាយ ។

មាត្រា ៧.-

អាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវហាមឃាត់រវាងបុគ្គលដែលជាប់ចំណងញាតិលោហិត ឬញាតិពន្ធក្នុងខ្សែផ្ទាល់គ្រប់ថ្នាក់ ទោះចំណងនោះមានខាន់ស្លាក្តី ឥតខាន់ស្លាក្តី ឬសាច់ចិញ្ចឹមក្តី ។

មាត្រា ៨.-

អាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវហាមឃាត់ រវាងសាខាញាតិ ទោះសាខាញាតិនោះ មានខាន់ស្លាក្តី ឥតខាន់ស្លាក្តី សាច់ចិញ្ចឹមក្តី រួមម្តាយក្តី រួមឪពុកក្តី រួមឪពុកម្តាយក្តី ជាញាតិលោហិតក្តី ឬជាញាតិពន្ធក្តី រហូតដល់ថ្នាក់ទី ៣ រាប់ទាំងថ្នាក់ទី ៣ នេះផង ។

ក្នុងករណីពិសេស ប្រសិនបើសហព័ទ្ធណាមួយស្លាប់ សហព័ទ្ធដែលនៅរស់អាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយសាខាញាតិពន្ធ ថ្នាក់ទី ២ ឬ ថ្នាក់ទី ៣ បាន ។

មាត្រា ៩.-

ក្រោយពីអាពាហ៍ពិពាហ៍រលាយដោយមូលហេតុប្តីស្លាប់ មោឃភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬលែងលះគ្នា នារីអាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មីមួយទៀតបាន ប៉ុន្តែត្រូវស្ថិតនៅក្នុងវិធវភាព "ភាពមេម៉ាយ" ចំនួន ៣០០ ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃដែលប្តីស្លាប់ ឬពីថ្ងៃប្រកាសសាលក្រមដែលសំរេចពីមោឃភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ ពីថ្ងៃប្រកាសសាលក្រមជាស្ថាពរនៃការលែងលះ ។ ក្នុងករណីដែលតុលាការប្រជាជនបានចេញដីកាសំរេចអោយប្តីប្រពន្ធនៅបែកគ្នា នោះសាលក្រមនៃការលែងលះត្រូវគិតវិធវភាពតាំងពីថ្ងៃដែលចេញដីកានេះ ។

ប៉ុន្តែ បើនារីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍មុនផុតរយៈពេល ៣០០ ថ្ងៃ ប្តីដែលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មីនេះ ត្រូវចាត់ទុកជាឪពុករបស់កូនដែលកើតក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មីនេះ លើកលែងតែមានការជំទាស់ពីប្តីមុនដោយមានភស្តុតាងច្បាស់លាស់ ។

មាត្រា ១០.-

ក្នុងករណីដែលសហព័ទ្ធណាមួយបាត់ខ្លួនកន្លងហួសពីមួយឆ្នាំ គិតពីថ្ងៃដែលបាត់ខ្លួននោះមកដោយគ្មានដំណឹងអ្វីសោះ

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

ហើយក៏គ្មាននរណាដឹងថាជននោះស្លាប់ ឬរស់ សហព័ទ្ធម្នាក់ទៀតអាចនឹងរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ទៀតបាន បើផុតរយៈ ១៥ ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃប្រកាសសាលក្រមដែលបញ្ជាក់ថាជននោះបានបាត់ខ្លួនពិតមែន ។

ជនណាក៏ដោយ មិនអាចប្តឹងសុំបដិសេធអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មីនេះបានឡើយ ទោះបីសហព័ទ្ធដែលបាត់ខ្លួននោះត្រឡប់មកវិញក៏ដោយ ។

មាត្រា ១១.-

មុនពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ អនាគតប្តី ប្រពន្ធ ត្រូវប្តឹងដល់គណៈកម្មាធិការប្រជាជនឃុំ ឬសង្កាត់ខាងលំនៅរបស់នារី ដោយមានឪពុក ឬម្តាយ ឬអ្នកអាណាព្យាបាលចូលរួមផងក៏បាន ។

មាត្រា ១២.-

ប្រធាន ឬសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការប្រជាជនឃុំ ឬសង្កាត់ ក្នុងឋានៈជាមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានត្រូវប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈនូវអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ ដោយបិទប័ណ្ណប្រកាសនៅលំនៅរបស់នារី និងនៅទីស្នាក់ការឃុំ ឬសង្កាត់របស់ខ្លួន ។

ប័ណ្ណប្រកាសពីរទៀត ត្រូវផ្ញើទៅជូនមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានឃុំ ឬសង្កាត់ខាងបុរស ដើម្បីយកទៅបិទនៅលំនៅរបស់បុរស និងនៅទីស្នាក់ការឃុំ ឬសង្កាត់របស់ខ្លួន ។

ប័ណ្ណប្រកាសត្រូវចុះ :

១-ត្រកូល ឈ្មោះ អាយុ មុខរបរ និងលំនៅនៃអនាគតប្តី និងប្រពន្ធ

២-ត្រកូល ឈ្មោះ អាយុ មុខរបរ និងលំនៅរបស់ឪពុកម្តាយនៃអនាគតប្តី ប្រពន្ធ "បើឪពុក ឬម្តាយស្លាប់ត្រូវដាក់ថាស្លាប់ផង" ។

៣-រយៈពេលប្តឹងជំទាស់

មាត្រា ១៣.-

ប័ណ្ណប្រកាសត្រូវបិទផ្សាយក្នុងរយៈពេល ១០ ថ្ងៃ ដើម្បីអោយជនដែលមានផលប្រយោជន៍ក្នុងរឿងនេះដឹងឮ ហើយអាចប្តឹងជំទាស់នឹងអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះបាន ប្រសិនបើមានការមិនយល់ស្របនឹងអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ ។ ផុតរយៈ-ពេល ១០ ថ្ងៃ នេះពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍អាចធ្វើទៅបាន បើគ្មានការប្តឹងជំទាស់ ។

មាត្រា ១៤.-

អាពាហ៍ពិពាហ៍នឹងចាត់ទុកជាត្រឹមត្រូវតាមលក្ខណៈច្បាប់បាន លុះត្រាតែបុរស និង នារីដែលស្ម័គ្រចិត្តយកគ្នាជាប្តីប្រពន្ធចុះកិច្ចសន្យាអាពាហ៍ពិពាហ៍នៅចំពោះមុខមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានខាងលំនៅរបស់នារី ។ កិច្ចសន្យានេះត្រូវចុះក្នុងបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍ ហើយត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន ប្តី ប្រពន្ធ និង សាក្សីគ្រប់អាយុការពីរនាក់ ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

ជំពូកទី ២
អំពីបណ្តឹងទាស់មិនអោយរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

មាត្រា ១៥.-

ក្នុងរយៈពេល ១០ ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃដែលបិទផ្សាយជាសាធារណៈ ញាតិក្តី ជនដែលមានប្រយោជន៍ក្នុងរឿងនេះក្តី អាចនឹងប្តឹងជំទាស់មិនអោយរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បាន ។

មាត្រា ១៦.-

បណ្តឹងជំទាស់នេះនឹងយកជាការបាន លុះណាតែអ្នកប្តឹងជំទាស់ចុះហត្ថលេខាលើពាក្យរបស់ខ្លួនដោយផ្ទាល់ដៃខ្លួនឯង ។

បណ្តឹងនេះត្រូវចង្អុលពីមូលហេតុនៃការប្តឹងទាស់ ។ មូលហេតុដែលអាចយកមកប្តឹងជំទាស់បាននោះ គឺអសមត្ថភាពរបស់បុរស ឬនារី ឬមានប្រការណាមួយដែលច្បាប់ហាមឃាត់ក្នុងមាត្រា ៥ វាក្យខ័ណ្ឌទីមួយ មាត្រា ៦ មាត្រា ៧ និង មាត្រា ៨ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១៧.-

បណ្តឹងទាស់នោះត្រូវអ្នកប្តឹងជំទាស់ ឬតំណាងរបស់ខ្លួនយកទៅជូនគណៈកម្មាធិការប្រជាជនឃុំ ឬ សង្កាត់ខាងលំនៅនៃអនាគតប្រពន្ធ ។ គណៈកម្មាធិការនេះ ត្រូវសំរេចក្នុងរយៈពេល ៣ ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃទទួលបណ្តឹងទាស់ ។

បើអ្នកប្តឹងជំទាស់ ឬអនាគតប្តី ប្រពន្ធ មិនសុខចិត្តនឹងសេចក្តីសំរេចនេះ គណៈកម្មាធិការប្រជាជនឃុំ ឬសង្កាត់ ត្រូវបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅតុលាការប្រជាជនក្នុងរយៈពេល ៥ ថ្ងៃយ៉ាងយូរ គិតពីថ្ងៃទទួលបណ្តឹងទាស់ ដើម្បីសំរេច ។

មាត្រា ១៨.-

តុលាការប្រជាជន ត្រូវសំរេចចិត្តពីបណ្តឹងទាស់ក្នុងរយៈពេល ៧ ថ្ងៃយ៉ាងយូរ គិតពីថ្ងៃបានទទួលសំណុំរឿង ។

សាលក្រមរបស់តុលាការប្រជាជន មិនអាចប្តឹងតវ៉ាបានឡើយ ទោះបីសាលក្រមនោះវាជាសាលក្រមកំបាំងមុខក៏ដោយ ។

មាត្រា ១៩.-

បើតុលាការប្រជាជនបដិសេធបណ្តឹងទាស់ចោល អនាគតប្តី ប្រពន្ធ អាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បាន ។

បើតុលាការប្រជាជនចាត់ទុកបណ្តឹងទាស់នោះ ជាត្រឹមត្រូវ មន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានត្រូវបញ្ឈប់មិនអោយរៀបអា-ពាហ៍ពិពាហ៍ ។

មាត្រា ២០.-

នៅពេលដែលដឹងថា បុរស ឬ នារី ជាអសមត្ថជន ឬមានប្រការណាមួយដែលច្បាប់ហាមឃាត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៦ មន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានមានសិទ្ធិជំទាស់មិនអោយរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយធ្វើរបាយការណ៍ពីបណ្តឹងទាស់នេះជូនទៅតុលាការប្រជាជនក្នុងរយៈពេល ២ ថ្ងៃយ៉ាងយូរ ដើម្បីសំរេច ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

តុលាការប្រជាជន ត្រូវសំរេចសេចក្ដីតាមបទបញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ១៨ និង ១០ ខាងលើ ។

ផ្នែកទី ៣

អំពីមោឃភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍

មាត្រា ២១.-

អាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវទុកជាមោឃៈ ប្រសិនបើអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះចុះបញ្ជីនៅពេលដែលសហព័ទ្ធណាម្នាក់ឆ្កួត ឬមិនដឹងខុសត្រូវ ។ តែបើសហព័ទ្ធនោះបានជាស្រួលឡើងវិញហើយ ហេតុដែលនាំអោយទុកជាមោឃៈនោះត្រូវរលាយទៅវិញដែរ ។

មាត្រា ២២.-

អាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងបុរសអាយុតិចជាង ២០ ឆ្នាំ ឬនារីអាយុតិចជាង ១៨ ឆ្នាំ ត្រូវទុកជាមោឃៈ ។

អាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលទុកជាមោឃៈនោះនឹងលែងមោឃៈទៅវិញ កាលបើប្ដី ឬប្រពន្ធនោះចំរើនវ័យដល់អាយុតាមបញ្ញត្តិច្បាប់ ឬ ក្នុងករណីដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៥ វាក្យខ័ណ្ឌទី ២ ។

មាត្រា ២៣.-

អាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវទុកជាមោឃៈកាលបើសហព័ទ្ធណាម្នាក់ប្ដឹងថា ខ្លួនត្រូវគេចាប់បង្ខំអោយរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

ការប្ដឹងសុំមោឃភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវផុតអាជ្ញាយុកាល ប្រសិនបើការប្ដឹងនោះមិនធ្វើក្នុងរយៈពេល ៦ ខែ គិតពីថ្ងៃដែលគេលែងបង្ខំនោះមក ។

មាត្រា ២៤.-

អាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវទុកជាមោឃៈ បើចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍មុនរបស់សហព័ទ្ធណាម្នាក់មិនទាន់រលាយ ។

ការប្ដឹងសុំមោឃភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ក្រោយ មិនអាចធ្វើបានឡើយ បើក្រោយពីថ្ងៃចុះអាពាហ៍ពិពាហ៍ក្រោយនេះអាពាហ៍ពិពាហ៍មកមុនត្រូវបានរំលាយ ។

មាត្រា ២៥.-

អាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងញាតិលោហិត ឬញាតិព័ន្ធក្នុងថ្នាក់ដែលច្បាប់ហាមឃាត់ ត្រូវទុកជាមោឃៈ លើកលែងតែករណីដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៨ វាក្យខ័ណ្ឌទី ២ ។

ការប្ដឹងសុំមោឃភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ខាងលើនេះ មិនអាចផុតអាជ្ញាយុកាលឡើយ ។

មាត្រា ២៦.-

មានតែសហព័ទ្ធ រដ្ឋអាជ្ញា និងជនដែលមានប្រយោជន៍ស្របច្បាប់ក្នុងការប្ដឹងសុំមោឃភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ទេ ទើបអាចដាក់ពាក្យប្ដឹងសុំមោឃភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ទៅតុលាការប្រជាជនបាន ។

បើជនដែលបានដាក់ពាក្យប្ដឹងនោះស្លាប់ សិទ្ធិវិន្តអាចប្ដឹងជំនួសបាន ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

មាត្រា ២៧.-

កូនកើតអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលតុលាការបានប្រកាសជាមោឃៈ ត្រូវទុកជាកូនមានខាន់ស្លា ទោះបីហេតុដែលនាំអោយមានមោឃភាពនោះយ៉ាងណាក៏ដោយ ។

សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់ឪពុក ម្តាយ និង កូន ត្រូវមានដូចគ្នាក្នុងករណីនៃឪពុក ម្តាយលែងលះគ្នា ។

ការចែកទ្រព្យសម្បត្តិរវាងប្តី ប្រពន្ធ នៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលតុលាការប្រកាសជាមោឃៈត្រូវធ្វើដូចក្នុងករណីលែងលះគ្នាដែរ ។

មាត្រា ២៨.-

តុលាការប្រជាជនត្រូវចាត់ចែងអោយចម្លងសេចក្តីវិនិច្ឆ័យនៃសាលក្រមស្ថាពរដែលប្រកាសមោឃភាពអាពាហ៍ពិពាហ៍ ចុះនៅរឹមទំព័រនៃសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលត្រូវទុកជាមោឃៈ ។

ផ្នែកទី៤

សិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចរបស់សហព័ទ្ធ

មាត្រា ២៩.-

ក្នុងគ្រួសារ ប្តី ប្រពន្ធ ត្រូវមានភាពស្មើគ្នាលើគ្រប់ទស្សនៈ ។

មាត្រា ៣០.-

ប្តី ប្រពន្ធ មានករណីយកិច្ចស្រឡាញ់គ្នាទៅវិញទៅមក គោរពគ្នាទៅវិញទៅមក ថែរក្សាគ្នា និងជួយគ្នាទៅវិញទៅមក ដើម្បីឈានទៅកាន់វឌ្ឍនភាព ព្រមទាំងកសាងគ្រួសារមួយ មានសាមគ្គីភាព និងប្រកបដោយសុភមង្គល ។

មាត្រា ៣១.-

ប្រពន្ធ និង ប្តី មានសិទ្ធិជ្រើសដោយសេរីនូវវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួន មានសិទ្ធិចូលរួមប្រាស្រ័យដោយសេរី ក្នុងសកម្មភាពនយោបាយ វប្បធម៌ និង សង្គម ។

មាត្រា ៣២.-

ប្រពន្ធ និងប្តី មានសិទ្ធិស្មើគ្នាក្នុងការប្រើប្រាស់ ការអាស្រ័យផល ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួម ។

សហព័ទ្ធម្នាក់ៗ មានសិទ្ធិពេញលេញក្នុងការប្រើប្រាស់ អាស្រ័យផល និងចាត់ចែងទ្រព្យផ្ទាល់របស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៣៣.-

ទ្រព្យសម្បត្តិរួម គឺជាអ្វីៗ ទាំងអស់ដែលសហព័ទ្ធទាំងពីររកបានជាមួយគ្នា ឬសហព័ទ្ធណាម្នាក់រកបានក្នុងរយៈពេលមានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

មាត្រា ៣៤.-

ត្រូវចាត់ទុកជាទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់របស់សហព័ទ្ធ :

១-ទ្រព្យសម្បត្តិដែលសហព័ទ្ធមានមុនរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

២-ទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលសហព័ទ្ធបានទទួលជាអំណោយ ជាមតិក ឬជាអច្ច័យទានក្នុងរយៈពេលមានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

មាត្រា ៣៥.-

ត្រូវធ្លាក់លើបន្ទុកទ្រព្យសម្បត្តិរួម :

១-ការផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារ និង ចំណាយដើម្បីអប់រំ និង បណ្តុះបណ្តាលកូន

២-បំណុល និង កាតព្វកិច្ចទាំងឡាយដែលសហព័ទ្ធទាំងពីរបានព្រមព្រៀងគ្នាសំរេចក្នុងពេលមានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬដែលសហព័ទ្ធណាម្នាក់សំរេចក្នុងរយៈពេលមានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយមានការយល់ព្រមពីសហព័ទ្ធម្នាក់ទៀត ។

៣-ការថែទាំ និង ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរួម ។

មាត្រា ៣៦.-

សហព័ទ្ធម្នាក់ៗ អាចប្រើប្រាស់សម្ភារៈដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរួម តាមការតំរូវនៃសម្ភារៈនោះ ។

សហព័ទ្ធទាំងពីរនាក់ ត្រូវគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរួមជាមួយគ្នា ។ សហព័ទ្ធម្នាក់អាចទាមទារអោយសហព័ទ្ធម្នាក់ទៀតយល់ព្រមលើវិធានការចាំបាច់ ដើម្បីថែទាំទ្រព្យសម្បត្តិរួម ឬរក្សាទុកតម្លៃរបស់ទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ។

មាត្រា ៣៧.-

ទ្រព្យសម្បត្តិរួមអាចលក់ដូរ ឬធ្វើអំណោយបាន លុះត្រាតែមានការព្រមព្រៀងពីសហព័ទ្ធទាំងពីរ ។

ជំពូកទី ៣

អំពីការលែងលះគ្នា

ផ្នែកទី ១

អំពីមូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា

មាត្រា ៣៨.-

ការលែងលះគ្នា គឺការផ្តាច់ចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ប្តី ប្រពន្ធដែលបានរៀបការពេញច្បាប់ ក្នុងពេលរស់នៅទាំងពីរនាក់ ។

មាត្រា ៣៩.-

ប្តី ឬប្រពន្ធ អាចប្តឹងសុំលែងលះគ្នាបាន កាលបើមានមូលហេតុគ្រប់គ្រាន់បញ្ជាក់ថា ខ្លួនពុំអាចរួមរស់ជាមួយគ្នាតទៅទៀតបាន ។

មូលហេតុជាអាទិ៍ មាន ដូចខាងក្រោមនេះ :

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

១-ការចុះចោលលំនៅសង្វាសដោយឥតមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ហើយឥតមានផ្គត់ផ្គង់ស្បៀងអាហារ និងទំនុកបំរុងកូនសោះ ។

២-វាយដំ ឃោរឃៅ ធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ប្រមាថមើលងាយធ្ងន់ធ្ងរចំពោះសហព័ទ្ធ ឬចំពោះបុព្វញាតិរបស់សហព័ទ្ធនេះ ។

៣-មានចរិយាផ្ទុយពីសីលធម៌ ឬប្រព្រឹត្តអនាចារ

៤-អពលានុភាពនៃលិង្គ

៥-បែកគ្នាអស់រយៈជាង ១ ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៤០.-

ប្ដីប្រពន្ធអាចលែងលះគ្នាដោយស្ម័គ្រចិត្តបាន ។

ផ្នែកទី ២

អំពីនីតិវិធីនៃការលែងលះគ្នា

មាត្រា ៤១.-

ការសំរេចអំពីការលែងលះគ្នា ជាសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុង ខាងលំនៅរបស់ចុងចម្លើយ ។

មាត្រា ៤២.-

បណ្ដឹងសុំលែងលះគ្នា ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ចុះមូលហេតុដែលនាំអោយលែងលះគ្នា ។

បណ្ដឹងនោះត្រូវដើមចោទយកទៅជូនតុលាការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុងផ្ទាល់ក៏បាន ឬជូនគណៈប្រជាជនឃុំឬសង្កាត់ខាងលំនៅរបស់ចុងចម្លើយដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ក៏បាន ។

ក្នុងករណីខាងក្រោមនេះ គណៈកម្មាធិការប្រជាជនឃុំ ឬសង្កាត់ត្រូវធ្វើការផ្សះផ្សាក្នុងរយៈ ១៥ ថ្ងៃ ក្រោយពីបានទទួលពាក្យបណ្ដឹង ។ បើផ្សះផ្សាពុំបានសំរេច ត្រូវបញ្ជូនសំណុំរឿងជាបន្ទាន់ទៅតុលាការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុង ។

មាត្រា ៤៣.-

តុលាការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុង ត្រូវអញ្ជើញអ្នកប្ដឹងអោយចូលមក ហើយសំរួលយ៉ាងណាតាមដែលខ្លួនយល់ឃើញ ដើម្បីបញ្ចុះបញ្ចូលចិត្តអ្នកនោះអោយឈប់ប្ដឹង លើកលែងតែតុលាការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុង យល់ឃើញថា ពាក្យសុំលែងលះគ្នានេះមានអាងហេតុធ្ងន់ធ្ងរណាស់ ។

មាត្រា ៤៤.-

ក្រោយពីពេលបានទទួលបណ្ដឹងសុំលែងលះ បើយល់ឃើញថាការចាំបាច់ តុលាការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុង អាចចាត់វិធានការបណ្ដោះអាសន្នបាន ដូចជាការបំបែកលំនៅប្ដី ប្រពន្ធ ការអោយថែរក្សាកូន ថែរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិ ការផ្ដល់អាហារកិច្ច ។ ក្នុងករណីនេះ មេធាវីនៃគូភាគីអាចចូលរួមស្ដាប់បាន ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

មាត្រា ៤៥.-

ប្រសិនបើដើមចោទនៅតែទទូចសុំលែង តុលាការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុង ត្រូវអញ្ជើញប្តី ប្រពន្ធ អោយចូលមកកាន់តុលាការជាប្រញាប់ដើម្បីធ្វើការផ្សះផ្សា ។

ក្នុងករណីនេះ មេធាវីមិនត្រូវចូលរួមស្តាប់ទេ ។

មាត្រា ៤៦.-

ប្រសិនបើផ្សះផ្សាចំពោះមុខដើមចោទ និង ចុងចម្លើយហើយនៅតែពុំបានសំរេច តុលាការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុង អាចធ្វើការផ្សះផ្សាជាលើកទី ២ បាន ។

មាត្រា ៤៧.-

ប្រសិនបើនៅពេលផ្សះផ្សាលើកទី ១ ដើមចោទ ឬចុងចម្លើយដែលបានទទួលដីកាអញ្ជើញដោយត្រឹមត្រូវ ហើយមិនមកបង្ហាញខ្លួនតាមការអញ្ជើញនោះ តុលាការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុង ត្រូវអញ្ជើញភាគីទាំងពីរនោះជាលើកទី ២ ដើម្បីធ្វើការផ្សះផ្សា ។

មាត្រា ៤៨.-

ប្រសិនបើដើមចោទ ដែលបានទទួលដីកាអញ្ជើញដោយត្រឹមត្រូវ ហើយមិនបានមកកាន់តុលាការប្រជាជនខេត្តក្រុង ទាំងលើកទី ១ ទាំងលើកទី ២ ដោយគ្មានមូលហេតុនោះ ត្រូវចាត់ទុកថាសុខចិត្តឈប់ប្តឹង ។

មាត្រា ៤៩.-

ប្រសិនបើចុងចម្លើយបានទទួលដីកាអញ្ជើញដោយត្រឹមត្រូវ ហើយនៅតែមិនព្រមចូលខ្លួនមកកាន់តុលាការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុង ទាំងលើកទី១ ទាំងលើកទី ២ ដោយគ្មានមូលហេតុ នោះត្រូវចាត់ទុកថា មិនព្រមសះជានឹងគ្នា ។

មាត្រា ៥០.-

ប្រសិនបើអ្នកដែលមិនបានមកតាមដីកាអញ្ជើញលើកទី ១ មិនមែនជាអ្នកមិនបានមកលើកទី ២ ទេ តុលាការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុង ត្រូវអញ្ជើញភាគីនោះមកផ្សះផ្សាជាលើកទី៣ ។

មាត្រា ៥១.-

ការផ្សះផ្សាម្តងៗត្រូវឱ្យឃ្លាតពីគ្នា ១ខែ យ៉ាងឆាប់ និង២ខែយ៉ាងយូរ ។

មាត្រា ៥២.-

ក្នុងការផ្សះផ្សាម្តងៗ ទោះបីបានលទ្ធផលយ៉ាងណាក្តី ត្រូវចុះក្នុងកំណត់ហេតុបញ្ជាក់អំពីការផ្សះផ្សាបានសំរេច មិនបានសំរេច ឬភាគីមិនបានចូល ហើយចៅក្រមទទួលបន្ទុក ការផ្សះផ្សាត្រូវចុះហត្ថលេខា លើកំណត់ហេតុនោះជាមួយភាគីវត្តមាន និងលេខាធិការក្រលាបញ្ជី ។

មាត្រា ៥៣.-

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

បើការផ្សះផ្សាមិនបានសំរេច តុលាការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុង ត្រូវអញ្ជើញប្តី ប្រពន្ធឱ្យចូលមកកាន់តុលាការប្រជាជន ដើម្បីជំនុំជំរះ ។

មាត្រា ៥៤.-

ប្រសិនបើដើមចោទ ត្រូវបានតុលាការប្រជាជនអញ្ជើញដោយត្រឹមត្រូវ ហើយមិនបានមកបង្ហាញខ្លួនចំពោះតុលាការប្រជាជន និងមិនបានជូនសេចក្តីដោះសារ ឬមិនបានសុំឱ្យបង្អង់កាត់សេចក្តីទៅថ្ងៃក្រោយទេនោះ ត្រូវចាត់ទុកថាសុខចិត្តឈប់ប្តឹងវិញហើយ ។

ក្នុងករណីនេះ ត្រូវចេញសាលក្រមចំណាយរឿងក្តីនោះចោល ។

មាត្រា ៥៥.-

ប្រសិនបើចុងចំលើយ មិនបានចូលមកកាន់តុលាការប្រជាជន ក្នុងលក្ខខណ្ឌដូចខាងលើនេះដែរ ហើយបើយល់ឃើញថា ហេតុដែលដើមចោទប្តឹងនោះមានភស្តុតាងពិតប្រាកដ ហើយតុលាការប្រជាជនអាចសំរេចសេចក្តីអោយលែងលះគ្នាបាន ។ បើបណ្តឹងនោះមិនទាន់មានភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ទេតុលាការប្រជាជនត្រូវធ្វើការអង្កេតស៊ើបសួរអំពីរឿងនោះ ។

មាត្រា ៥៦.-

បើចុងចំលើយប្រកែកថា សេចក្តីដែលប្តឹងពីខ្លួននោះមិនពិតទេ តុលាការប្រជាជនត្រូវបញ្ជាឱ្យធ្វើការអង្កេតស៊ើបសួរ ។

មាត្រា ៥៧.-

ក្នុងរឿងដែលលែងលះគ្នា បើមានការត្រូវអង្កេតស៊ើបសួរ ។ តុលាការប្រជាជនត្រូវធ្វើការអង្កេតស៊ើបសួរជាបន្ទាន់ ត្រូវបង្គាប់ឱ្យគូភាគីជូនភស្តុតាងចំបាច់នានា អញ្ជើញសាក្សីដែលមានប្រយោជន៍ក្នុងរឿងនេះ និងចាត់វិធានការទូទៅបើយល់ថាគួរចាត់ ។

មាត្រា ៥៨.-

ក្នុងករណីសុំលែងលះដោយព្រមព្រៀងគ្នា បើក្រោយពីការអង្កេតស៊ើបសួរឃើញថា ការសុំលែងលះគ្នានោះធ្វើដោយគ្មានការបង្ខិតបង្ខំ និងដោយស្ម័គ្រចិត្តពិតប្រាកដ តុលាការប្រជាជនត្រូវសំរេចឱ្យលែងលះគ្នា។

មាត្រា ៥៩.-

ក្នុងករណីសុំលែងលះដោយឯកតោភាគី បើក្រោយពីការអង្កេតស៊ើបសួរឃើញថា ស្ថានភាពរវាងប្តីប្រពន្ធមានភាពធ្ងន់ធ្ងរ ការរួមរស់ជាមួយគ្នាមិនអាចពន្យារយូរបាន គោលបំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍
លែងបានសំរេច តុលាការប្រជាជន ត្រូវសំរេចឱ្យលែងលះគ្នា។

មាត្រា ៦០.-

តុលាការប្រជាជនអាចស៊ើបសួរ និងធ្វើការជំនុំជំរះដោយសំងាត់បាន ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

មាត្រ ៦១.-

ការវិនិច្ឆ័យដល់អង្គសេចក្ដី ត្រូវតែធ្វើក្នុងរយៈ១៥ថ្ងៃគិតពីថ្ងៃអង្កេតស៊ើបសួររួចមក ។

មាត្រា ៦២.-

តាមគោលការណ៍សាលក្រមលែងលះគ្នា ត្រូវសំរេចនៅចំពោះមុខគូក្ដី ។ ប្រសិនបើសាលក្រមនោះជាសាល-ក្រមកំបាំងមុខ គូក្ដីអាចប្ដឹងទាស់បានក្នុងរយៈពេល១៥ថ្ងៃ ។ រយៈពេលនេះគិតពីថ្ងៃដែលបានឱ្យដំណឹងពីសាលក្រមកំបាំងមុខដល់គូក្ដីផ្ទាល់ ឬដល់លំនៅរបស់គូក្ដី ។

មាត្រា ៦៣.-

បណ្ដឹងទាស់ និងសាលក្រមកំបាំងមុខ ត្រូវធ្វើដោយសាម៉ីខ្លួន ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬដោយផ្ទាល់មាត់ នៅតុលាការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុង ។ បណ្ដឹងទាស់នាំឱ្យផ្អាកការអនុវត្តសាលក្រម ។

មាត្រា ៦៤.-

ប្រសិនបើផុតរយៈពេលប្ដឹងទាស់ សាលក្រមកំបាំងមុខនឹងទៅជាសាលក្រមស្ថាពរ ។

មាត្រា ៦៥.-

ប្រសិនបើអ្នកប្ដឹងទាស់ បានប្ដឹងក្នុងរយៈពេលកំណត់ ប៉ុន្ដែមិនបានចូលខ្លួនមកក្នុងពេលជំនុំជំរះ ដោយគ្មានមូលហេតុ នោះសាលក្រមកំបាំងមុខត្រូវតំកល់ទុកជាបានការ នឹងទៅជាសាលក្រមស្ថាពរ ។

មាត្រា ៦៦.-

ប្រសិនបើបណ្ដឹងទាស់ត្រឹមត្រូវតាមទំរង់ច្បាប់ តុលាការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុង ត្រូវពិនិត្យ និងជំនុំជំរះសាជាថ្មីលើអង្គសេចក្ដី ។

តុលាការប្រជាជនអាចតំកល់ កែប្រែ ឬបដិសេធសាលក្រមកំបាំងមុខ ដែលបានសំរេចសេចក្ដីលើកមុនបាន កុំឱ្យតែបំពានលើច្បាប់ ឬគោលការណ៍នៃច្បាប់ ។

មាត្រា ៦៧.-

កាលបើសាលក្រមលែងលះជាសាលក្រមស្ថាពរ តុលាការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុង ត្រូវចាត់ចែងឱ្យចំលងសេចក្ដីវិនិច្ឆ័យនៃសាលក្រមស្ថាពរនោះ ចុះនៅរឹមទំព័រនៃសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍
ដែលត្រូវរលាយ ។

មាត្រា ៦៨.-

ប្រសិនបើប្រពន្ធមានផ្ទៃពោះ ប្ដីអាចនឹងសុំលែងលះបាន លុះត្រាតែប្រពន្ធនោះសំរាលកូនរួចបាន១ឆ្នាំសិន ។

ការបន្ថយសិទ្ធិខាងលើ មិនត្រូវអនុវត្តលើនារីទេ ។ នារីអាចសុំលែងលះបាននៅពេលមានផ្ទៃពោះ ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

ផ្នែកទី ៣
អំពីអានុភាពនៃការលែងលះគ្នា

មាត្រា ៦៩.-

ការលែងលះគ្នារំសាយអានុភាពអាពាហ៍ពិពាហ៍ ចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលការលែងលះគ្នានោះទៅជាស្ថាពរ ។

មាត្រា ៧០.-

ក្នុងករណីនៃការលែងលះគ្នា ទ្រព្យសម្បត្តិត្រូវបែងចែកទៅតាមការព្រមព្រៀងនៃភាគីទាំងសងខាង ។ បើគ្មានការព្រមព្រៀង សហព័ទ្ធម្នាក់ៗត្រូវយកតែទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់របស់ខ្លួន ដែលមានមុនរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងទ្រព្យសម្បត្តិដែលខ្លួនបានទទួលជាមរតិកក្តី ជាអំណោយក្តី ជាអច្ច័យទានក្តី ក្នុងរយៈពេលមានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ប៉ុណ្ណោះ ។

ក្រៅពីនេះ សហព័ទ្ធម្នាក់ៗ មានសិទ្ធិត្រូវបានទ្រព្យសម្បត្តិរួមពាក់កណ្តាលម្នាក់ ។

ប៉ុន្តែក្នុងករណីពិសេស និងតាមសំណើរបស់សហព័ទ្ធណាមួយ តុលាការប្រជាជនអាចសំរេចសេចក្តី ចែកទ្រព្យសម្បត្តិរួម ផ្សេងពីគោលការណ៍ខាងលើបាន ដោយគិតទៅដល់ផលប្រយោជន៍របស់កូន និងផលិតកម្ម ។

ការងារនៃគេហកិច្ច ត្រូវចាត់ទុកជាមានតំលៃស្មើ និងការងារផលិតកម្ម ។

មាត្រា ៧១.-

ប្រសិនបើទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់របស់សហព័ទ្ធម្នាក់ត្រូវ សហព័ទ្ធម្នាក់ទៀតបំផ្លាញ សហព័ទ្ធនេះត្រូវតែសងតំលៃទ្រព្យនោះវិញ ។

មាត្រា ៧២.-

សាលក្រមដែលកាត់ឱ្យប្តីប្រពន្ធលែងលះគ្នានោះត្រូវសំរេចអំពីអំនាចមេបា ដែលត្រូវប្រគល់ឱ្យទៅឪពុក ឬទៅម្តាយ ហើយនឹងត្រូវសំរេចអំពីការប្រាស្រ័យទាក់ទងរវាងឪពុកម្តាយ និងកូននោះផង ។

មាត្រា ៧៣.-

ដើម្បីផលប្រយោជន៍របស់កូន ការឱ្យភាគីណាមួយរក្សាកូន ត្រូវសំរេចតាមការយល់ព្រមនៃប្តីប្រពន្ធដែលលែងគ្នានោះ ។ តាមគោលការណ៍កូនដែលនៅបៅដោះត្រូវឱ្យទៅម្តាយរក្សា ។

ក្នុងករណីដែលគូភាគីទាំងសងខាង មិនឯកភាពគ្នាលើការរក្សាកូន តុលាការប្រជាជនត្រូវសំរេច ។

មាត្រា ៧៤.-

ឪពុក ឬម្តាយដែលលែងលះគ្នា ត្រូវជួយផ្គត់ផ្គង់ជួយបីបាច់រក្សា ជួយផ្តល់សោហ៊ុយ អប់រំ និងរៀនសូត្រដល់កូនតាមលទ្ធភាពរបស់ខ្លួន ។

កំរិតអាហារកិច្ចដែលត្រូវឱ្យទៅកូន ត្រូវសំរេចតាមការព្រមព្រៀងនៃសហព័ទ្ធដែលលែងលះគ្នា ។

ក្នុងករណីដែលគូភាគីទាំងសងខាង មិនឯកភាពគ្នា តុលាការប្រជាជនត្រូវសំរេច ដោយផ្អែកទៅតាមលទ្ធភាពរបស់សហព័ទ្ធម្នាក់ៗ ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

អាហារកិច្ចត្រូវផ្តល់ឱ្យកូនរហូត ដល់កូនមាននីតិភាព ។

មាត្រា ៧៥.-

ភាគីដែលមិនបានរក្សាកូន មានសិទ្ធិទៅសួរសុខទុក្ខកូន ។ ភាគីដែលទទួលសិទ្ធិរក្សាកូនត្រូវបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលគ្រប់បែបយ៉ាងដល់ភាគីម្ខាងទៀត ។

ភាគីដែលមិនបានរក្សាកូន មានសិទ្ធិប្តឹងទៅតុលាការប្រជាជនគ្រប់ពេលវេលា ឱ្យដកសិទ្ធិរក្សាកូនពីភាគីម្ខាងនោះបានបើមានការប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍របស់កូន ។

មាត្រា ៧៦.-

ក្នុងករណីលែងលះគ្នា ភាគីដែលគ្មានកំហុស ហើយខ្វះខាត អាចស្នើសុំអាហារកិច្ចពីភាគីម្ខាងទៀតបាន ។ ភាគីខាងក្រោយនេះ ត្រូវតែជួយឧបត្ថម្ភទៅតាមលទ្ធភាពរបស់ខ្លួន ។

កំរិតអាហារកិច្ចត្រូវសំរេចតាមការយល់ព្រមរបស់គូភាគីទាំងសងខាង ។

ក្នុងករណីដែលគូភាគីទាំងសងខាង មិនឯកភាពគ្នា តុលាការប្រជាជនត្រូវសំរេចសេចក្តី ។ បើជនដែលទទួលអាហារកិច្ចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មីទៀត ជននោះឈប់មានសិទ្ធិទទួលអាហារកិច្ចទៀតហើយ ។

មាត្រា ៧៧.-

តុលាការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុង អាចកែប្រែដោយបង្កើន ឬបន្ថយកំរិតអាហារកិច្ចបាន បើមានសំណូមពររបស់ភាគីម្ខាង ។ ការបង្កើត ឬបន្ថយកំរិតអាហារកិច្ចនោះត្រូវធ្វើឡើងតាមលទ្ធភាពនៃភាគីដែលផ្តល់អាហារកិច្ច និងតាមសេចក្តីត្រូវការ នៃភាគីដែលទទួលអាហារកិច្ច ។

អាហារកិច្ចអាចផ្តល់អោយជាទឹកប្រាក់ ឬរបស់ ។

មាត្រា ៧៨.-

ការមិនព្រមបង់អាហារកិច្ចដូចបានចែងខាងលើនេះ ចាត់ទុកជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ដែលនឹងត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមច្បាប់ជាធរមាន បើកាលណាមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថាជនដែលត្រូវផ្តល់អាហារកិច្ចនោះ មិនស្មោះត្រង់ ។

តារាងនៃថ្នាក់ញាតិភាព

(TABLEAU DES DESGRES DE LA PARENTE)

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

ជំពូកទី ៤
អំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍នៅឯបរទេស និងអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយបរទេស
ផ្នែកទី ១
អំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍

មាត្រា ៧៩.-

អាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងពលរដ្ឋកម្ពុជា និងពលរដ្ឋកម្ពុជា ឬរវាងពលរដ្ឋកម្ពុជា និងជនបរទេស ដែលរស់នៅឯបរទេស ត្រូវប្រព្រឹត្តទៅនៅចំពោះមុខមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាននៃស្ថានទូត ឬស្ថានកុងស៊ុលនៃរដ្ឋកម្ពុជាប្រចាំនៅប្រទេសដែលគូភាគី មានទីលំនៅ ។

ក្នុងករណីដែលអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងពលរដ្ឋកម្ពុជា និងពលរដ្ឋកម្ពុជា និងអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងពលរដ្ឋកម្ពុជា និងជនបរទេស បានប្រព្រឹត្តទៅត្រឹមត្រូវតាមទំរង់នៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នៃកន្លែងរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ អាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ ត្រូវបានទទួលស្គាល់យកជាការបាននៅរដ្ឋកម្ពុជា ប្រសិនបើអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ មិនផ្ទុយ និងបទបញ្ញត្តិច្បាប់នៃរដ្ឋកម្ពុជា ។

លិខិតបញ្ជាក់អាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬសេចក្តីចំលងលិខិតអាពាហ៍ពិពាហ៍នេះត្រូវយកមកចុះក្នុងបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍នៃស្ថានទូត ឬស្ថានកុងស៊ុលនៃរដ្ឋកម្ពុជា ឬបើគូស្វាមីភរិយាមកតាំងលំនៅនៅរដ្ឋកម្ពុជា ត្រូវយកមកចុះក្នុងបញ្ជីអាពាហ៍-ពិពាហ៍នៅឃុំ ឬសង្កាត់ ដែលមកតាំងទីលំនៅនោះ ។

មាត្រា ៨០.-

អាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងពលរដ្ឋកម្ពុជា និងជនបរទេសរស់នៅរដ្ឋកម្ពុជា ត្រូវប្រព្រឹត្តទៅតាមច្បាប់នៃរដ្ឋកម្ពុជា ។

ផ្នែកទី ២
រំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍

មាត្រា ៨១.-

ការរំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដែលធ្វើនៅឯបរទេសរវាងពលរដ្ឋកម្ពុជា និងពលរដ្ឋកម្ពុជា ឬរវាងពលរដ្ឋកម្ពុជា និងជនបរទេស ដែលរស់នៅឯបរទេស ត្រូវបានទទួលស្គាល់យកជាការបាននៅរដ្ឋកម្ពុជា ។

-ការរំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងពលរដ្ឋកម្ពុជា និងជនបរទេស ឬការរំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងជនបរទេស និងជនបរទេសនៅរដ្ឋកម្ពុជា ត្រូវធ្វើតាមច្បាប់នៃរដ្ឋកម្ពុជា ។

-តុលាការប្រជាជននៃរដ្ឋកម្ពុជា មានសមត្ថកិច្ចសំរេចលើបណ្តឹងសុំរំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍ របស់សហព័ទ្ធណាមួយ ដែលចូលមកតាំងទីលំនៅ នៅរដ្ឋកម្ពុជា ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

ជំពូកទី ៥
អំពីគ្រួសារ
ផ្នែកទី ១
អំពីកូនមានខាន់ស្លា

មាត្រា ៨២.-

កូននឹងទុកជាកូនមានខាន់ស្លាលុះត្រាតែកូននោះកើតមកពីឪពុកម្តាយ ដែលបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នា និងលុះត្រាតែម្តាយនៃកូននោះមានគភ៌ក្នុងរយៈពេលដែលឪពុកម្តាយនៅជាប់ចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍នឹងគ្នា បានន័យថាកូនដែលកើត១៨០ថ្ងៃយ៉ាងតិចក្រោយថ្ងៃរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬក្នុងរយៈពេល ៣០០ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃដាច់ចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍

មាត្រា ៨៣.-

កូនដែលកើតក្នុងរយៈពេលតិចជាង ១៨០ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងចាត់ទុកថាជាកូនរបស់ប្តីនៃម្តាយបាន កាលបើមានភស្តុតាងច្បាស់ ប្តីនេះបានដឹងថាប្រពន្ធរបស់ខ្លួនមានផ្ទៃពោះតាំងពីមុនថ្ងៃរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ មកម៉្លេះ ឬ ក៏ព្រមទទួលស្គាល់ថាខ្លួនជាឪពុករបស់កូននោះ ។ បើមិនដូច្នេះទេប្តីរបស់ម្តាយនៃកូននោះអាចបដិសេធថាខ្លួនមិនមែនជាឪពុករបស់កូននោះបាន ដោយមិនចាំបាច់បង្ហាញភស្តុតាងថាខ្លួនមិនមែនជាឪពុក ។

មាត្រា ៨៤.-

កូនដែលកើតក្នុងលក្ខខណ្ឌនៃពេលដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៨២ ជាភស្តុតាងយ៉ាងមាំ តំរូវឱ្យសន្មតថា ប្តីនៃម្តាយគឺពិតជាឪពុករបស់កូននោះ ។ ប្តីនៃម្តាយអាចមិនទទួលស្គាល់ថាកូននោះជាកូនរបស់ខ្លួនបាន លុះណាតែប្តីនោះប្តឹងបដិសេធបិតុភាព ។

មាត្រា ៨៥.-

ការប្តឹងប្រកែកមិនទទួលស្គាល់បិតុភាព ត្រូវប្តីប្តឹងពីម្តាយ និងពីកូន ចំពោះមុខតុលាការប្រជាជនខាងលំនៅនៃម្តាយក្នុងរយៈពេល២ខែ គិតពីថ្ងៃដែលខ្លួនបានដឹងពីកំណើតនៃកូននោះ ។

មាត្រា ៨៦.-

ប្តីត្រូវជូនភស្តុតាងថា កាលប្រពន្ធខ្លួនមានគភ៌ក្នុងរយៈពេលដែលច្បាប់បានកំនត់នោះ ខ្លួនមានវិបត្តិខាងរូបកាយមិនអាចរួមដំណេកជាមួយម្តាយនៃកូននោះបានទេ ។ វិបត្តិខាងរូបកាយដែលពុំអាចឱ្យរួមដំណេក បាននោះអាចកើតពីហេតុពីរយ៉ាង :

១.ប្តីប្រពន្ធរស់នៅដាច់ឆ្ងាយពីគ្នា

២.ប្តីគ្មានពលានុភាពបណ្តាលមកពីកាយវិកលកម្មដែលមិនអាចឱ្យបន្តពូជបាន ។

មាត្រា ៨៧.-

ទាយាទខាងប្តី អាចនឹងប្តឹងបដិសេធកូននោះជួសបានក្នុងរយៈពេលដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៨៥ ប្រសិនបើប្តី

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

នោះមិនអាចប្តឹងបានដោយប្តីនោះស្លាប់ បាត់ខ្លួន ឬក៏ឆ្កួតលីលា ។

ទាយាទខាងប្តីអាចនឹងបន្តការប្តឹងបដិសេធកូននោះ បានប្រសិនបើក្នុងរយៈដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៨៥ ប្តីនោះបានប្តឹងបដិសេធរួចហើយ ហើយស្លាប់ បាត់ខ្លួន ឬក៏ឆ្កួតលីលា ។

មាត្រា ៨៨.-

សាលក្រមដែលសំរេចទទួលបណ្តឹងបដិសេធនោះ ទុកជាត្រឹមត្រូវ ត្រូវបង្គាប់ឱ្យលុបឈ្មោះប្តីនោះចេញពីបញ្ជីសំបុត្រកំណើតរបស់កូន ហើយឱ្យដកត្រកូលឪពុកចេញពីកូន ដោយយកត្រកូលម្តាយដាក់ជំនួសវិញ

មាត្រា ៨៩.-

ត្រូវបញ្ជូនសេចក្តីសំរេចនៃសាលក្រមទៅឱ្យមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន ដែលបានធ្វើសំបុត្រកំណើតរបស់កូននោះ ដើម្បីឱ្យចំលងដាក់ក្នុងបញ្ជីសំបុត្រកំណើតកូន ហើយចុះនិទ្ទេសនៅលើរឹមទំព័រសំបុត្រកំណើតដែលត្រូវកែនោះ ។

ផ្នែកទី ២

អំពីកូនឥតខាន់ស្លា

មាត្រា ៩០.-

ដែលហៅថាកូនឥតខាន់ស្លា គឺកូនដែលកើតពីឪពុកម្តាយគ្មានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

មាត្រា ៩១.-

នៅពេលធ្វើសំបុត្រកំណើត បើឪពុកម្តាយដែលគ្មានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ បានឆ្លើយទទួលស្គាល់ដោយជាក់លាក់នៅចំពោះមុខមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានជា កូនដែលកើតមកនោះជាកូនរបស់ខ្លួន នោះត្រូវចាត់ទុកឪពុកម្តាយនេះថា ឪពុកម្តាយរបស់កូននោះ ។

មាត្រា ៩២.-

បើមានតែឪពុក ឬមានតែម្តាយឆ្លើយទទួលស្គាល់តែម្នាក់ឯងទេ កូននោះត្រូវចាត់ទុកជាកូនរបស់អ្នកដែលបានឆ្លើយ ទទួលស្គាល់តែម្នាក់ឯងតែប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ៩៣.-

ក្រោយពេលដែលឪពុក ឬម្តាយបានប្តឹងចុះសំបុត្រកំណើតកូន ឪពុក ឬម្តាយណា ដែលមិនទាន់ទទួលស្គាល់ឪពុក ឬម្តាយនោះអាចប្តឹងសុំទទួលស្គាល់កូនជាក្រោយបាន ។

មាត្រា ៩៤.-

កូនឥតខាន់ស្លាដែលឪពុកម្តាយបានទទួលស្គាល់ នឹងទៅជាកូនមានខាន់ស្លាបាន បើក្រោយពីកំណើតរបស់កូននោះ ឪពុកម្តាយរបស់កូននោះ បានចុះអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នា ។

ការទទួលស្គាល់កូនអាចធ្វើនៅពេលមុនចុះអាពាហ៍ពិពាហ៍ ធ្វើដំណាលគ្នា និងពេលចុះអាពាហ៍ពិពាហ៍ឬក្រោយ

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

ពេលចុះអាពាហ៍ពិពាហ៍ក៏បាន ។

ផ្នែកទី ៣

អំពីការស្វែងរកបិតុភាព ឬមាតុភាពនៃកូនឥតខាន់ស្លា

មាត្រា ៩៥.-

បើគ្មានលិខិតអ្វីទទួលស្គាល់ដោយស្ម័គ្រចិត្តនូវកូនឥតខាន់ស្លាទេ នោះតុលាការប្រជាជនអាចតំរូវឱ្យឪពុក ឬម្តាយទទួលស្គាល់កូននោះបាន ។

មាត្រា ៩៦ :

កូនឥតខាន់ស្លាដែលឪពុក ឬម្តាយមិនបានទទួលស្គាល់ មានសិទ្ធិប្តឹងសុំឱ្យតុលាការប្រជាជនរកឪពុក ឬម្តាយឱ្យខ្លួនបាន ។

មាត្រា ៩៧.-

បណ្តឹងសុំឱ្យតុលាការប្រជាជន តំរូវឱ្យឪពកុ ឬម្តាយទទួលស្គាល់នោះ អាចធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេល២ឆ្នាំ គិតពីថ្ងៃដែលកូននោះមាននីតិភាព ។

នីតិភាពត្រូវកំណត់ចាប់តាំងពីអាយុ ១៨ឆ្នាំឡើងទៅ ។ ក្នុងពេលកូនឥតខាន់ស្លា នៅក្នុងអនីតិភាពនៅឡើយ អ្នកអាណាព្យាបាលរបស់កូននោះមានសិទ្ធិប្តឹងជួសសុំឱ្យតុលាការប្រជាជនរកមាតុភាពអោយកូននោះ ។

មាត្រា ៩៨.-

តុលាការប្រជាជន អាចតំរូវឱ្យនារីជាម្តាយទទួលស្គាល់កូនឥតខាន់ស្លាបាន បើមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា :

ក-នារីនោះបានបង្កើតកូនពិតប្រាកដមែន

ខ-អត្តសញ្ញាណរបស់កូនដែលនារីនោះបានបង្កើត និងអត្តសញ្ញាណរបស់កូនដែលប្តឹងទាមទារមាតុភាព មិនខុសប្លែកគ្នា

ភស្តុតាងអាចបង្ហាញបានគ្រប់មធ្យោបាយ ។

មាត្រា ៩៩.-

តុលាការប្រជាជន អាចតំរូវឱ្យបុរសជាឪពុកទទួលស្គាល់កូនឥតខាន់ស្លាបាន :

១-បើបុរសនោះនាំពង្រត់ ឬចាប់សេពសន្ថវៈនារីជាម្តាយដោយរំលោភ ហើយបើសម័យនាំពង្រត់ ឬចាប់រំលោភសេពសន្ថវៈនោះ ត្រូវគ្នា និងសម័យដែលនារីនោះមានគភ៌ ។

២-បើបុរសនោះ បានខ្លួននារីដោយឧបាយកលបោកបញ្ឆោត ដោយការរំលោភអំណាច ឬដោយសន្យាថានឹងរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយនារីនោះ ។

៣-បើមានភស្តុតាងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីបុរសនោះបង្ហាញឱ្យឃើញច្បាស់ថា បុរសនោះពិតជាឪពុក

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

របស់កូននោះ ។

៤-បើបុរស និងនារី ជាឪពុក នឹងជាម្តាយរបស់កូននោះបានរួមរស់ និងគ្នាជាអនីតិសង្វាជាក់ស្តែងក្នុងសម័យនីត្យានុកូលដែលនារីនោះមានគភ៌ ។

៥-បើបុរសនោះបានផ្គត់ផ្គង់ ឬបានចូលរួមក្នុងការបីបាច់រក្សា និងការអប់រំកូននោះក្នុងឋានៈខ្លួនជាឪពុក

មាត្រា ១០០.-

ពាក្យដែលប្តឹងរកបិតុភាពមិនអាចនឹងទទួលបាន :

១-បើមានភស្តុតាងថា នារីជាម្តាយមានទំនាក់ទំនងកាមគុណ និងប្រុសដទៃទៀតក្នុងសម័យនីត្យានុកូលភាពដែលនារីនោះមានគភ៌ ។

២-បើក្នុងសម័យនីត្យានុកូល ដែលនារីមានគភ៌ បុរសដែលត្រូវប្រកាន់ថា ជាឪពុករបស់កូននោះគ្មានលទ្ធភាពរួមដំណេកជាមួយនារីជាម្តាយនោះ ដោយរស់នៅឆ្ងាយពីគ្នា ឬដោយមកពីមានគ្រោះថ្នាក់ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៨៦ ។

មាត្រា ១០១.-

ក្នុងពេលដែលកូនឥតខាន់ស្លានៅក្នុងអនីតិភាពនៅឡើយ ម្តាយ ឬអ្នកអាណាព្យាបាលនៃកូននោះអាចសុំប្តឹងរកបិតុភាពបាន ។ ភស្តុតាងអាចបង្ហាញបានតាមគ្រប់មធ្យោបាយ ។

មាត្រា ១០២.-

សាលក្រមដែលកាត់សេចក្តីឱ្យទទួលស្គាល់កូនឥតខាន់ស្លា មានអានុភាពដូចគ្នានឹងលិខិតដែលទទួលស្គាល់កូនដោយស្ម័គ្រចិត្តដែរ ។

មាត្រា ១០៣.-

កូនឥតខាន់ស្លា ត្រូវយកត្រកូលរបស់ឪពុក ឬម្តាយដែលទទួលស្គាល់ខ្លួន ។ ប្រសិនបើឪពុក និងម្តាយទាំងពីរនាក់ទទួលស្គាល់ កូននោះត្រូវយកត្រកូលរបស់ឪពុក ។

ប្រសិនបើតុលាកាប្រជាជន តំរូវឱ្យឪពុក ឬម្តាយទទួលស្គាល់កូននោះ ត្រូវយកត្រកូលអ្នកដែលតុលាការតំរូវឱ្យទទួលស្គាល់ ។

ប្រសិនបើតុលាការប្រជាជន តំរូវឱ្យឪពុក និងម្តាយទាំងពីរនាក់ទទួលស្គាល់ កូននោះត្រូវយកត្រកូលរបស់ឪពុក

មាត្រា ១០៤.-

កូនឥតខាន់ស្លាដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ មានករណីយកិច្ច និងមានសិទ្ធិដូចគ្នានឹងកូនមានខាន់ស្លាដែរ ។

មាត្រា ១០៥.-

តុលាការប្រជាជន ត្រូវបង្គាប់ឱ្យឪពុកឬម្តាយផ្តល់អាហារកិច្ចឱ្យកូនជាដរាប តាមសមាមាត្រនៃធនធានរបស់ឪពុក ឬម្តាយនោះ ។ អាហារកិច្ចត្រូវផ្តល់ឱ្យកូនតាមកំណត់នៃសាលក្រមរហូលដល់កូនមាននីតិភាព ។

ឪពុក ឬម្តាយអាចត្រូវឱ្យរួចពីកាតព្វកិច្ចនេះបាន បើខ្លួនព្រមទទួលយកកូននោះទៅចិញ្ចឹមបីបាច់រក្សា ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

មាត្រា ១០៦.-

សាលក្រមដែលកាត់សេចក្ដីឱ្យទទួលស្គាល់កូន ឥតខាន់ស្លា អាច និងបង្គំឱ្យឪពុកសងសោហ៊ុយសំរាលកូន និង ប្រាក់ចំណាយចិញ្ចឹមបីបាច់រក្សាកូន តាំងពីថ្ងៃដែលកូននោះកើតមក ទៅម្ដាយនៃកូននោះបាន ។

មាត្រា ១០៧.-

កំណត់ដៃមួយច្បាប់ នៃសាលក្រមស្ថាពរ ដែលកាត់សេចក្ដីឱ្យទទួលស្គាល់កូនឥតខាន់ស្លា ត្រូវផ្ញើរទៅមន្ត្រី អត្រានុកូលដ្ឋាន នៃទីកន្លែងដែលកូននោះកើត ដើម្បីចុះនិទ្ទេសអំពីបុត្តភាពនោះ នៅលើរិមទំព័រនៃសំបុត្រកំណើត ។

ផ្នែកទី ៤

អំពីសុំកូន

មាត្រា ១០៨.-

សុំកូនគឺជាកិច្ចសន្យាដែលចងបុគ្គលពីរនាក់ គឺម្នាក់ហៅថា ឪពុកចិញ្ចឹម ឬម្ដាយចិញ្ចឹម ហើយម្នាក់ទៀតហៅថា កូនចិញ្ចឹម អោយមានចំណង និងគ្នា ដូចជាបុត្តភាពមានខាន់ស្លា ។

មាត្រា ១០៩.-

ឪពុក ឬម្ដាយចិញ្ចឹមត្រូវមានអាយុលើសពី ២៥ឆ្នាំ ហើយត្រូវមានអាយុច្រើនជាងកូនចិញ្ចឹមយ៉ាងតិច ២០ឆ្នាំ ។ ឪពុក ឬម្ដាយចិញ្ចឹមអាចជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ឬជាជនបរទេស ។

មាត្រា ១១០.-

គេអាចសុំកូនបានត្រឹមពីរនាក់ប៉ុណ្ណោះ ។ ប្រសិនបើកូនដែលសុំមកនោះ មានមួយណាស្លាប់គេអាចសុំកូនមួយ នាក់ទៀតបាន ។ កូនចិញ្ចឹមត្រូវមានអាយុតិចជាង៨ឆ្នាំ

មាត្រា ១១១.-

សហព័ទ្ធណាមួយអាចនឹងសុំកូនយកមកចិញ្ចឹមបាន លុះត្រាតែមានការយល់ព្រមពីសហព័ទ្ធរបស់ខ្លួន ។ ក្នុង ករណីនេះ កូនចិញ្ចឹមត្រូវទុកជាកូនចិញ្ចឹមរបស់សហព័ទ្ធទាំងពីរនាក់ ។

មាត្រា ១១២.-

ដើម្បីអោយការសុំកូនសំរេចទៅបាន ត្រូវមានការព្រមព្រៀងពីឪពុកម្ដាយ ឬអ្នកអាណាព្យាបាលនៃកូនដែលសុំ នោះ ។

បើជាទារកដែលគេបោះបង់ចោល ត្រូវមានការយល់ព្រមពីរដ្ឋអំណាចឃុំ ឬសង្កាត់ ។

មាត្រា ១១៣.-

កិច្ចសន្យាសុំកូន ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរហើយបញ្ជាក់ដោយគណៈកម្មាធិការប្រជាជន ឃុំ ឬសង្កាត់ ខាង លំនៅនៃអ្នកសុំ ឬខាងលំនៅនៃកូនចិញ្ចឹម ។ សេចក្ដីនៃកិច្ចសន្យាសុំកូននោះ ត្រូវចុះក្នុងបញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋាន ។

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

តុលាការប្រជាជន អាចបដិសេធកិច្ចសន្យាខាងលើនេះបាន តាមពាក្យប្តឹងសុំរបស់កូនចិញ្ចឹម របស់ជនទាំងឡាយ ឬរបស់អង្គការផ្សេងៗ ដែលធ្វើឡើងដើម្បីផលប្រយោជន៍របស់កូនចិញ្ចឹមនោះ ។

មាត្រា ១១៤ :

កូនចិញ្ចឹមត្រូវយកនាមត្រកូលនៃអ្នកសុំ ហើយមានសិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចដូចគ្នានឹងកូនបង្កើត ។

ផ្នែកទី ៥

អំពីទំនាក់ទំនងរវាងឪពុក-ម្តាយ និងកូន

មាត្រា ១១៥.-

ឪពុកម្តាយមានករណីយកិច្ច ត្រូវស្រឡាញ់កូនចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា និងយកចិត្តទុកដាក់អប់រំកូន គឺបណ្តុះគំនិតកូនឱ្យស្រឡាញ់ការ រៀនសូត្រ ស្នេហាមាតុភូមិ មានស្មារតីសាមគ្គីអន្តរជាតិ ស្រឡាញ់ពលកម្ម គោរពទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ គោរពសិទ្ធិ និងទ្រព្យ សម្បត្តិរបស់អ្នកដទៃ ។

កូនមានករណីយកិច្ចត្រូវស្រឡាញ់ និងគោរពឪពុកម្តាយថែទាំរក្សា ឪពុកម្តាយ និងផ្គត់ផ្គង់សេចក្តីត្រូវការរបស់ឪពុក ម្តាយ ។

មាត្រា ១១៦.-

ឪពុក-ម្តាយ មិនត្រូវធ្វើបាបកូនរបស់ខ្លួន កូនប្រសា កូនចិញ្ចឹម ឬ កូនរបស់ប្តី ឬរបស់ប្រពន្ធមុនឡើយ ។

មាត្រា ១១៧.-

កូនប្រុស កូនស្រី មានសិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចដូចគ្នាក្នុងគ្រួសារ ។

មាត្រា ១១៨.-

កូនមាននីតិភាព ដែលរស់នៅជាមួយឪពុក-ម្តាយ មានសេរីភាពក្នុងការជ្រើសរើសមុខរបររបស់ខ្លួន មានសេរីភាពក្នុងការចូលរួមសកម្មភាពនយោបាយ និងសកម្មភាពសង្គម មានសេរីភាពក្នុងគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់របស់ខ្លួន ម៉្យាងវិញទៀតក៏ត្រូវមានករណីយកិច្ច ត្រូវមើលខុសត្រូវដោះស្រាយជីវភាពរួមរបស់គ្រួសារ ។

ផ្នែកទី ៦

អំពីការដកហូតអំណាចមេបា

មាត្រា ១១៩.-

អាចនឹងត្រូវដកហូតអំណាចមេបា ហើយប្រគល់ទៅអោយអង្គការណាមួយ ឬញាតិលោហិតណាមួយ ចំពោះឪពុក-ម្តាយដែលមានកំហុសដូចខាងក្រោម :

-ឪពុក-ម្តាយ មានការខ្វះខាតក្នុងការអប់រំ

Downloaded from http://www.khmerlaws.com

-ឪពុក-ម្ដាយ ប្រើអំណាចដោយរំលោភទៅលើកូនដោយ ប្រើឧបាយកលផ្សេងៗដើម្បីបង្ខំកូនឱ្យប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬអំពើណាមួយប៉ះពាល់ដល់សង្គម ។

-ឪពុក-ម្ដាយ វាយធ្វើបាបកូនឥតត្រាប្រណី

-ឪពុក-ម្ដាយ ប្រព្រឹត្តផ្ទុយពីសីលធម៌បណ្ដាលឱ្យមានឥទ្ធិពលអាក្រក់ដល់កូន ។

មាត្រា ១២០.-

តុលាការប្រជាជន អាចនឹងសំរេចដកហូតអំណាចមេបាពីឪពុកម្ដាយដែលមានកំហុសបាន លុះត្រាតែមានពាក្យប្ដឹងសុំរបស់អង្គការរដ្ឋ អង្គការមហាជន រដ្ឋអាជ្ញាអមតុលាការប្រជាជន ឬញាតិលោហិតណាមួយនៃឪពុកម្ដាយនោះ ។

មាត្រា ១២១.-

ការដកហូតអំណាចមេបា បណ្ដាលឱ្យឪពុក-ម្ដាយលែងមានសិទ្ធិដែលខ្លួនធ្លាប់មានពីមុនមកចំពោះកូនរបស់ខ្លួន ប៉ុន្តែនៅមានកាតព្វកិច្ចចិញ្ចឹមកូនតទៅទៀត រហូតដល់កូននេះចូលនីតិភាព ។ ក្នុងករណីនេះតុលាការប្រជាជនត្រូវកំណត់កំរិតអាហារកិច្ច ដែលឪពុក-ម្ដាយ ត្រូវផ្ដល់ទៅឱ្យអង្គការ ឬញាតិលោហិតដែលទទួលបន្ទុកចិញ្ចឹមកូននោះ ។

មាត្រា ១២២.-

ដើម្បីផលប្រយោជន៍របស់កូន ច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យតុលាការប្រជាជនប្រគល់ទៅឪពុក-ម្ដាយដែលត្រូវបានដកហូតអំណាចមេបា នូវអំណាចមេបានេះឡើងវិញ ប្រសិនបើឪពុក-ម្ដាយនោះ បានកែប្រែគំនិតមារយាទរបស់ខ្លួនបានល្អឡើងវិញគួរអោយទទួលបន្ទុកអប់រំកូនបាន លើកលែងតែចំពោះកូនចិញ្ចឹម ។

ច្បាប់នេះ រដ្ឋសភានៃរដ្ឋកម្ពុជាបានអនុម័ត នៅថ្ងៃទី ១៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៨៩ នាសម័យប្រជុំសាមញ្ញលើកទី ១៧ នីតិកាលទី ១ ។

ភ្នំពេញ.ថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៨៩

ជ.រដ្ឋសភា

ហត្ថលេខា និងត្រា

ជា ស៊ីម

Downloaded from http://www.khmerlaws.com